

BETÆNKNING

Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget

Vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut, senest i forbindelse med FM 2016, pålægges at fastsætte en fattigdomsgrænse.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit)

og

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en handlingsplan for bekæmpelse af økonomisk ulighed og fattigdom med særlig fokus på fattigdom i børnefamilier. Handlingsplanen skal være færdiggjort senest i forbindelse med EM 2016.

(Fremsat af Medlem af Inatsisartut Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagernes 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Demokraterne, formand

Medlem af Inatsisartut Jess Svane, Siumut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Laura Tàunâjik, Siumut

Medlem af Inatsisartut Vivian Motzfeldt, Siumut

Medlem af Inatsisartut Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 23. april 2015 under FM 2015 nærmere gennemgået forslagene.

Forslagenes indhold og formål

FM 2015/36

Forslagsstiller ønsker med dette beslutningsforslag at forpligte Naalakkersuisut til at fastsætte en fattigdomsgrænse. Dette senest under FM 2016.

Forslaget har til formål at indhente data om udbredelsen af fattigdom i Grønland, så der efterfølgende kan ske en målrettet og målbar indsats for bekæmpelse af fattigdom og økonomisk ulighed.

FM 2015/37

Forslagsstiller ønsker med dette beslutningsforslag at forpligte Naalakkersuisut til senest under EM 2016 at fremlægge en handlingsplan for bekæmpelse af økonomisk ulighed og fattigdom. Dette med særlig fokus på fattigdom i børnefamilier.

Formålet er, at kunne igangsætte en særlig indsats mod fattigdom og ulighed. Dette særligt med børnefamilier som primære målgruppe.

1. behandling af forslagene i Inatsisartut

Forslagene blev behandlet i sammenhæng, da de indholdsmæssigt sås at hænge sammen.

Naalakkersuisut indstillede forslaget FM 2015/36 om en fattigdomsgrænse til forkastelse, eftersom det i en grønlandsk sammenhæng, hvor der findes store ressourceforskelle og differentierede udgifts- og omkostningsstrukturer, har vist sig ganske kompliceret med en national fattigdomsgrænse. Det hidtidige arbejde med at fastsætte en fattigdomsgrænse er indtil videre ikke afsluttet. Naalakkersuisut ville imidlertid gerne undersøge muligheden for at fortsætte det videre med en fattigdomsgrænse i forhold til forslaget FM 2015/37.

Naalakkersuisut fremsatte i svarnotatet følgende ændringsforslag til FM 2015/37:

”Naalakkersuisut pålægges senest under EM 2017 at fremlægge en redegørelse om, hvordan vi kan forebygge og begrænse økonomisk ulighed og fattigdom i samfundet samt mulighederne for at fastsætte en fattigdomsgrænse”.

Siumut fremhævede, at reglerne om offentlig hjælp er tiltænkt som støtte til borgere og familier, der står med et akut behov for hjælp. Siumut fremhævede i lighed med Naalakkersuisut uddannelse og beskæftigelse som vitale forudsætninger for både den enkelte borger og samfundets udvikling. Det skal ifølge Siumut kunne betale sig at have et arbejde og at uddanne sig. Sunde familier, uddannelse og beskæftigelse er for Siumut afgørende for at komme fattigdom til livs og skabe mere lighed. Siumut indstillede i lighed med Naalakkersuisut forslaget FM 2015/36 til forkastelse, og det af Naalakkersuisut fremsatte ændringsforslag til FM 2015/37 til vedtagelse.

Inuit Ataqatigiit ønskede, at man skulle sætte ind over for den stigende ulighed i landet. Særligt ulighed i børnefamilierne måtte der handles målrettet imod. Inuit Ataqatigiit fremhævede, at det skal kunne betale sig at arbejde, at der skal aktiveres redskaber, der kan modarbejde ulighed, og at der skal udarbejdes handleplaner, der skal sikre, at man undgår at ramme børn, unge og gamle negativt. Inuit Ataqatigiit havde forståelse for begge forslag og støttede dem.

Demokraterne fremhævede, at vi har et velfærdssystem med blandt andet regler om offentlig hjælp og pension, hvilket sikrer borgere og familier med behov for offentlig støtte. Demokraterne var bekendt med, at mange borgere og familier kan have overordentlig svært ved at få hverdagen til at hænge sammen økonomisk. Demokraterne anså ikke mere lighed som et mål i sig selv. At nogle økonomisk har mere end andre, er for Demokraterne ikke et problem. Det er imidlertid et problem, ifald det ikke entydigt kan betale sig at arbejde. Alt for mange borgere i landet er på passiv offentlig forsørgelse, da man ikke har opretholdt et velfærdssystem og et arbejdsmarked, der stimulerer alle arbejdsdygtige voksne til at kunne forsørge sig selv og deres familier. Demokraterne lagde også stor vægt på muligheden for uddannelse og beskæftigelse med henblik på at rejse sig fra fattigdom og den negative sociale arv.

Demokraterne fremsatte til 1. behandlingen følgende ændringsforslag:

”Naalakkersuisut pålægges senest under EM 2017 at fremlægge en redegørelse om, hvordan vi som samfund kan arbejde for, at alle borgere har et økonomisk råderum, der sikrer den nødvendige og basale omsorg og livskvalitet for den enkelte og dennes familie. Redegørelsen skal ligeledes forholde sig til mulighederne for at definere og eventuelt fastsætte en egentlig fattigdomsgrænse.”

Partii Naleraq støttede begge oprindelige forslag i deres foreliggende form. Atassut støttede indstillingerne fra Naalakkersuisut, herunder ændringsforslaget fra Naalakkersuisut

På denne baggrund blev forslagene henvist til videre behandling i Familie- og Sundhedsudvalget.

Spørgsmål

Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet *Medlemmet af Naalakkersuisut for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender* om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og *Medlemmet af Naalakkersuisuts* besvarelse er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

Udvalgets behandling af forslagene

Udvalget kan i lighed med det af partierne under 1. behandlingen fremførte tilslutte sig, at uddannelse og et sundt arbejdsmarked skal være tilstede for at kunne udgøre fundamentet for en befolkning i trivsel og et samfund i udvikling.

Vi skal blive bedre til at skabe rammerne for, at borgerne i større omfang kan magte deres eget liv og tage ansvar for at forsørge sig selv og deres familie. Der er i udvalget enighed om, at vi skal opretholde et velfærdssystem, der tager hånd om de svageste og dem med behov. Velfærdssystemet skal være således indrettet, at det fortsat hjælper dem, der forbigående måtte have særligt behov for hjælp, tilbage til en virkelighed og en tilstand, hvor de efter bedste evne kan forsørge sig selv og deres familie. Et velfærdssystem skal ikke fastlåse borgerne i offentlig, passiv forsørgelse, og fratage dem evnen og stoltheden ved at kunne tage vare for eget liv og forsørgelse.

Udvalget anerkender den kompleksitet, der er ved at definere en fattigdomsgrænse. Dette også i en grønlandsk sammenhæng. Fattigdom er imidlertid et normativt begreb, og fattigdommen må relateres til forholdene og situationen i samfundet.

Vi skal for alt i verden ikke stigmatisere borgere og familier, der i forvejen har det hårdt, og som har svært ved at få økonomien til at hænge sammen. Det er samtidig efter udvalgets opfattelse vigtigt, at man ikke sammenkæder alle sociale problemer og menneskelig mistrivsel med fattigdomsproblemer. Mange borgere kan have væsentlige sociale problemer, som hænger sammen med misbrug, psykisk sygdom, omsorgssvigt eller andre former for traumer, uden at dette behøver at være udtryk for økonomisk fattigdom. Vi har flere familier med mange børn, der er vokset op under små økonomiske kår, og som i dag alle er eksemplariske og velfungerende borgere. På den anden side må det også med de små fremførte eksempler i svarnotatet fra Naalakkersuisut anerkendes, at der i nogle tilfælde skal så lidt til, før ens liv går godt eller skidt. Misbrug hos forældre udløser menneskelig og økonomisk nedtur, og påvirker naturligvis også børnene negativt, så derfor er det helt afgørende, at der hurtigt handles og gribes ind af de nærmeste og kommunen.

Udvalget har i processen omkring behandlingen af nærværende forslag bemærket, at der skal udvises påpasselighed med anvendelsen af fattigdomstermen på grønlandsk, således at der ikke sker en nedgørende eller forhånende drejning af begrebet.

Man skal som nævnt være påpasselig med alene at fokusere på økonomi og den økonomiske evne til at købe og erhverve materielle goder. Rigtig er den familie og de børn, der magter og evner at kunne sige nej til gruppepres om at erhverve bestemt tøj og teknisk udstyr.

Vi mennesker er meget forskellige. Nogle studerende eller pensionister evner forbilledligt at holde hus med den månedlige uddannelsesstøtte eller pension, mens andre studerende eller

pensionister lever over økonomisk evne, og ikke kan få det månedlige budget til at strække. Alle mennesker skal lære, at økonomi sætter grænser, at man skal sætte tæring efter næring og ikke leve økonomisk over evne.

Det anses imidlertid for påkrævet, at indsamler viden om levevilkårene rundt i landet og udviklingen i denne, så der politisk og efter behov målrettet kan igangsættes bestemte tiltag med henblik på at opnå konkrete resultater. Vi skal kunne fremvise viden om, hvor mange borgere, der kan forsørge sig selv, og vi skal have og kunne realisere politiske målsætninger om, at denne borgergruppe skal vokse. Udvalget er bekendt med, at en meget stor del af befolkningen årligt i kortere eller længere perioder modtager offentlig hjælp, og det ville være berigende om baggrunden herfor kunne belyses nærmere.

Som fremført i besvarelsen fra Naalakkersuisut, påbegyndte man allerede tilbage i 2008 som følge af flere forslag om fattigdom og en fattigdomsgrænse et projekt med en række fattigdomsindikatorer. Arbejdet blev imidlertid ikke færdiggjort, hvilket ikke er ensbetydende med, at arbejdet er spildt. Arbejdet kan efter behov genoptages.

Udvalget skal fremhæve nogle relevante publikationer med tilhørende anbefalinger gennemført med udgangspunkt i forholdene i Grønland.

Det tidligere Videnscenter for Børn og Unge MIPI publicerede i 2008 rapportserien ”Børns levestandard i Grønland”

I 3. del af publikationen ” FN’s Børnekonvention og barnets ret til en tilstrækkelig levestandard” blev det blandt andet anbefalet, at Grønland indførte en officiel fattigdomsgrænse, således at man kunne følge udviklingen omkring fattigdom tæt.

Børnerettighedsinstitutionen MIO udgav i 2013 publikationen ”Ingen børn skal vokse op i fattigdom”. Publikationen blev udarbejdet for MIO af Center for Sundhedsforskning i Grønland ved Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet i samarbejde med Grønlands Statistik. Den fulde rapport kan læses på www.mio.gl

I udgivelsen blev det anført omkring fattigdom blandt børn i Grønland:

→I 2010 levede 11,7 % af alle børn i Grønland i relativ fattigdom målt ud fra OECD’s relative fattigdomsmål på 50 % af medianindkomsten.

→Ifølge EU’s relative fattigdomsmål på 60 % af medianindkomsten levede 19,8 % af børn i Grønland i fattigdom.

→ I alt 40,5 % af alle børn boede i 2010 i husstande, der modtog offentlig hjælp.

→ I perioden 2008-2010 levede 3,1 % af børnene i vedvarende fattigdom.

I udgivelsen følger blandt andet følgende anbefalinger fra MIO:

- *at der fastsættes en national fattigdomsgrænse, som kan danne baggrund for at føre tilsyn med omfanget af fattigdom og vurderinger af, om forekomsten af fattigdom stiger eller falder. Derfor bør det påbegyndte arbejde med at fastsætte en officiel fattigdomsgrænse genoptages.*
- *at fattigdom måles og monitoreres ud fra flere indikatorer. Fattigdom er et flerdimensionelt og sammensat problem, og for at få et nuanceret billede må der anvendes flere forskellige fattigdomsmål.*
- *at der nedsættes en ekspertgruppe, der skal belyse forskellige metoder til at opgøre fattigdom på i Grønland. Gruppen skal have fokus på fattigdomsfælder og de faktorer, der kan bringe mennesker ud i fattigdom.*
- *at der udarbejdes en national strategi for bekæmpelse af fattigdom, herunder specifikt børnefattigdom, som kan implementeres både nationalt og kommunalt, samt politisk og administrativt.*
- *at der fokuseres på den økonomiske og sociale ulighed i Grønland i arbejdet på børne- og ungeområdet.*
- *at der hvert andet år udarbejdes opgørelser over udviklingen i børnefattigdom i Grønland baseret på den nationale fastsatte fattigdomsgrænse.*
- *at opgørelserne knyttes til og udføres af Grønlands Statistik.*
- *at børn og unges afsavn monitoreres igennem Skolebørnsundersøgelsen (Health Behaviour in School-aged Children), der foretages hvert 4. år. Undersøgelsen skal afdække både sociale, sundhedsmæssige, materielle og boligmæssige afsavn.*
- *at der på baggrund af denne monitorering følges politisk op på udviklingen i børnefattigdom. Der er behov for at synliggøre problemerne og sikre en løbende debat og et konstant udviklingsarbejde.*

- *at det opsøgende arbejde i børneårene opprioriteres. Undersøgelsen viser, at der er et stort behov for at forbedre vilkårene for dem, der har det sværest. Der skal gøres en særlig indsats for at bryde den sociale arv og den sociale ulighed. En reduktion af den negative sociale arv vil have stor betydning for en forbedring af den almene levestandard.*
- *at fremtidige forebyggende indsatsen blandt andet baseres på viden fra denne undersøgelse. Dette giver mulighed for at sætte specifikt ind på de områder, hvor der ses ulighed blandt børn og unge.*
- *at der derudover sættes ind med en bred forebyggende indsats for at forbedre sundheden overfor alle børn og unge. Der ses en tydelig sammenhæng mellem lav social position og stigende belastninger og en bred indsats vil påvirke alle børn og unge uanset social position.*
- *at indsatsen rettes mod hele familien med henblik på, at social ulighed hos de voksne i familien ikke videreføres i de næste generationer. Ændring af levevaner i bred forstand kræver, at både forældre og børn inddrages.*
- *at der udvikles sundhedspolitikker på daginstitutions- og skoleområdet, ligesom konkrete indsatsen med fordel kunne have disse som udgangspunkt, da man her vil være i stand til at nå ud til næsten alle børn. Børneinstitutioner og skoler har ikke sundhed som deres primære mål, men sund levevis er en forudsætning for indlæring og bør opprioriteres.*

Udvalget imødeser en særlig tilbagemelding fra Naalakkersuisut om, hvorvidt og hvorledes Naalakkersuisut vil følge de 14 overstående anbefalinger.

Udvalget har yderligere noteret sig det anførte i svarnotatet omkring udviklingen i ligheden i samfundet. Det fremføres i svarnotatet, at der i periode 1997-2006 skete en betydelig udjævning af indkomsterne. Siden da har udviklingen i Grønland fulgt den globale udvikling, og der er sket en lettere stigning i den relative fattigdom. Det fremføres dog supplerende i svarnotatet, at indkomststatistikken fra 2013 viste, at indkomsterne blandt børnefamilierne var fordelt mere ligeligt end indkomsterne samlet på landsplan. Det er således ikke entydigt, at uligheden er blevet større i mellem alle indtægtsgrupper.

Det er som nævnt afgørende, at vi giver den nødvendige hjælp i de rette doser, så den enkelte borger hurtigst mulig igen kan opnå status som selvforsørger, og ikke vedvarende vedbliver at være på offentlig, passiv forsørgelse.

Udover fattigdomsproblematikken skal udvalget fremhæve vigtigheden af, at det enkelte menneske og den enkelte familie styrkes, så der skabes menneskelig robusthed og mental styrke til at modstå kriser og svære tider. Kriser og svære tider er universelt blandt

mennesker, og vi må alle lære at gennemleve dem og komme ud på den anden side som hele mennesker.

At skabe rammer og forhold for mentalt og åndligt stærke borgere med stor vilje og evne til at mestre livet og tilpasse sig udviklingens udfordringer, anses at være forebyggende for at havne i økonomisk og menneskelig fattigdom.

De økonomiske konsekvenser af forslagene

FM 2015/36

Udvalget har noteret sig det i forslaget fremførte i henhold til hvilket en implementering af forslaget vil medføre omkostninger for Selvstyret svarende til mellem et halvt og et helt AC-årsværk. Om dette kan holdes inden for den allerede eksisterende økonomiske ramme, må bero på en endelig politisk prioritering af opgaverne. Udvalget kan bekræfte, at der allerede er mange højt prioriterede politiske og administrative opgaver under Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender, så det er relevant at spørge, hvorvidt de afsatte ressourcer står mål med de politisk prioriterede opgaver og de politiske forventninger.

FM 2015/37

Udvalget har bemærket, at forslagsstiller anfører, at de samlede administrative ressourcer, der skal anvendes for at realisere forslaget, vil andrage et halvt til et helt AC-årsværk. Dette kan udvalget ikke afvise, om end Naalakkersuisut fremfører, at der kan være behov for supplerende analyser, der vil kræve ressourcer udover det af forslagsstiller forudsatte.

Udvalget må på den ene side fremføre, at der i forvejen er udarbejdet mange udgivelser om fattigdomsgrænser, fattigdom, fattigdomsbekæmpelse, også i en grønlandsk kontekst, ligesom der vældig hurtigt kan indsamles viden om, hvorledes, og med hvilke redskaber, man kan sikre mere lighed.

På den anden side er det vigtigt, at man arbejder grundigt, og har kendskab til forholdene i Grønland nationalt, regionalt og lokalt. Udvalget vil umiddelbart mene, at såfremt der skal udarbejdes en handleplan, vil det mindst kræve et helt AC-årsværk, og i praksis måske mere, da der også skal ske kvalitetssikring, oversættelse og publikation. Dertil kommer, at der kan være behov for at indhente særlig ekspert- eller konsulentbistand.

Udvalgets indstillinger

FM 2015/36:

Et flertal i udvalget bestående af Siumut og Demokraterne skal om forslaget bemærke:

Flertallet vil ikke uden et nærmere beslutningsgrundlag forpligte sig til at fastsætte en fattigdomsgrænse i Grønland. Værdier og styrke skal ikke alene opgøres i penge og adgangen til materielle goder. Det skal anlægges en mere helhedsorienteret tilgang til problemstillingen

om fattigdom, så derfor skal der gennemføres grundige undersøgelser. Disse sonderinger og undersøgelser skal være udgangspunkt for de videre politiske drøftelser, førend der kan træffes beslutninger omkring en fattigdomsgrænse.

Flertallet skal ikke åbne op for den klassiske diskussion om større eller mindre ulighed eller lighed. Flertallet skal imidlertid ikke undlade at støtte udsagnet i Naalakkersuisuts svarnotat, hvor det bliver påpeget, at *”vi som samfund ikke får glæde af en stigende lighed i indkomstfordelingen, hvis vi samtidig alle sammen bliver fattigere.”*

Annertunerusumik annikinnerusumilluunniit naligiinngissuseq imaluunniit naligiinneq pillugit oqallinnermik ataatsimiititaliaq pilersitsiumannigilaq. Naalakkersuisut akissuteqaataanni uparuarneqarluni oqaatigineqartoq *”inuiaqatigiittut ingerlanitsinni naligiinnerulerneq pilluaatiginerulersimanavianninnatsigu, imaassinnaammat tamatta agguaqatigiissillugu piitsuunerulersimasugut.”* ataatsimiititaliamit tapersinngitsooramangilarput.

Ovennævnte udvalgsflertal indstiller på denne baggrund forslaget til forkastelse.

Et mindretal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit om forslaget bemærke:

Inuit Ataqatigiit finder, at tiden er moden til at tage en beslutning om, hvorvidt vi skal indføre en fattigdomsgrænse i Grønland. Det er direkte anbefalet, at der indføres en fattigdomsgrænse. Dette senest i MIO rapporten med de 14 konkrete anbefalinger, som er gengivet i denne betænkning. Inuit Ataqatigiit er særlig stærkt bekymrede for de økonomiske vilkår blandt befolkningen og den økonomiske udvikling i disse år. Økonomisk knaphed og fattigdom er vi politisk nødt til at forholde os til og ikke tabuisere. En række undersøgelser afdækker de negative følger af, at børn vokser op i fattigdom. Inuit Ataqatigiit skal fremhæve nødvendigheden af, at vi arbejder helhedsorienteret med at få brudt den negative sociale arv.

Statistikken taler sit eget tydelige sprog. i 2010 boede mere end 40 % af alle børn i Grønland i husstande, der modtog offentlig hjælp.

Vi har viden, og nu har vi behov for at handle.

Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

FM 2015/37

Til dette forslag blev der, som gengivet fra 1. behandlingen i denne betænkning, både fremsat ændringsforslag af Naalakkersuisut og af Demokraterne.

Udvalget har drøftet forslaget og de 2 ændringsforslag. I udvalget er man vidende om den udbredte økonomisk anspændte situation i landet og hos markante dele af befolkningen. Der er blandt andet udfordringer på arbejdsmarkedet, mange står udenfor arbejdsmarkedet og beskæftigelsesmulighederne er meget varierende rundt omkring i landet. Arbejdsløshed er udbredt, nogle steder mere end andre. Samtidig kan arbejdsløsheden være skiftende hen over året i takt med udsving i beskæftigelsesmulighederne.

Selv mellemindkomstgrupper, enlige og børnefamilier oplever, at hver en krone skal vendes for at få hverdagen til at hænge sammen økonomisk.

Udvalget er efter lange drøftelser af forslaget og ændringsforslagene kommet frem til, at man ikke kan opnå enighed i udvalget, men at man må dele sig i et flertal og et mindretal omkring det oprindelige forslag og ændringsforslaget fra Naalakkersuisut. Demokraterne trækker eget ændringsforslag.

Et flertal i udvalget bestående af Siumut og Demokraterne skal bemærke:

Flertallet anerkender de under samrådet fremførte opgaver og prioriteringer hos Naalakkersuisoq for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender.

Flertallet bifalder, at der senest til EM 2017 vil blive fremlagt en redegørelse om, hvordan vi kan forebygge og begrænse økonomisk ulighed og fattigdom i samfundet samt mulighederne for at fastsætte en fattigdomsgrænse.

Når det er sagt, så er det vigtigt for flertallet at fremhæve, at man i den førte politik er ekstremt opmærksom på beskæftigelsesforholdene og indtjeningsmulighederne rundt om i landet. Dette med henblik på at skabe og styrke rammerne for befolkningens egenforsørgelse, uanset hvor i landet man bor. Den kommunale økonomiske udligningsmodel er et aktivt værktøj med henblik på at sikre mere økonomisk ensartethed kommunerne og befolkningen imellem. Dertil kommer yderligere, at vores velfærdssystem bygger på nogle centrale principper om lige adgang til skole, uddannelse og sundhedsvæsen. Der er, og vil fortsat være udfordringer i landet, men der skal ikke herske tvivl om, at flertallet hele tiden er opmærksom på disse, og handler aktivt og visionært for at sikre sammenhængskraft i landet og blandt befolkningen.

Ovennævnte udvalgsflertal indstiller på denne baggrund ændringsforslaget fra Naalakkersuisut til vedtagelse og det oprindelige forslag til forkastelse.

Et mindretal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit skal om forslaget bemærke:

Der har været forhandlet meget i udvalget om forslagene, og sådan skal det være. Selvom man desværre ikke kunne opnå enighed i udvalget i denne omgang, så skal der fra

mindretallet lyde en opfordring til et fortsat samarbejde om de mange store udfordringer inden for social- og sundhedsområdet.

Mindretallet havde håbet på et resultat som kunne igangsættes i løbet af denne valgperiode. Nu må vi imidlertid erkende, at det har lange udsigter, førend der kan udarbejdes en handlingsplan for bekæmpelse af økonomisk ulighed og fattigdom. Med flertallets ønske om forkastelse af forslaget vil man givet tidligst i 2019 kunne igangsætte en handleplan. Det er stærkt bekymrende, at det skal være sådan, og man kan håbe at flertallet på sigt ændrer holdning. Vi har dokumentation for, at et betydeligt antal børn og unge vokser op i fattigdom, og bor i husstande, hvor man er afhængig af offentlig hjælp. Politisk var det ønskeligt, at vi allerede på kort sigt kunne handle målrettet og struktureret for at afhjælpe dette problem.

Ovennævnte udvalgsmindretal indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse af Inatsisartut.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslagene til 2. behandling.

Tillie Martinussen, Formand

Jess Svane

Laura Tàunâjik

Vivian Motzfeldt

Aaja Chemnitz Larsen

Juliane Henningsen

Mimi Karlsen